

7/16972

6.K.53

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.07.01.GİB.03.82/610-1072

KONU: Yazılı Soru Önergesi

08.03.2011*023216

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 30.11.2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02/26984 sayılı yazınız.

Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Mehmet Akif PAKSOY'un tarafıma tevcih ettiği 7/16972 esas no.lu yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevabımız aşağıda açıklanmıştır.

Anayasamızın tamamına hakim olan ve bütün hukuk dallarıyla ilgili olan genel Anayasal ilkeler aynı zamanda vergi hukukuyla da ilgilidir. Anayasamızın 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına göre, "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin Kanun önünde eşittir.", vergi ödevinin düzenlendiği 73 üncü maddesinin birinci fıkrasına göre ise; "Herkes kamu giderlerini karşılamak üzere mali gücüne göre vergi ödemekle yükümlüdür." söz konusu hükümler çerçevesinde Devletin vergilendirme yetkisi, kanunilik, mali güç, genellik, eşitlik, vergi yükünün dengeli ve adaletli dağılımı ilkeleri ile birlikte Anayasanın genelinden ve bazı özel hükümlerinden çıkarılan Hukuk devleti ilkesi, sosyal devlet ilkesi ve hukuki güvenlik ilkesi gibi birtakım ilkelerle sınırlandırılmıştır. Bu nedenle vergiler Anayasanın öngördüğü bu ilkeleri gözeterek şekilde kanunla konulmalıdır.

Buna göre vergi kanunları, eşitlik ilkesi gereği hiçbir kişisel özellik dikkate alınmaksızın tam anlamıyla ve tarafsız bir şekilde uygulanmalı (şekli eşitlik) ve aynı durumda bulunanlar aynı işleme tabi tutulmalıdır (maddi eşitlik). Dolayısıyla yasama organınca çıkarılan vergi kanunlarının belirli kesimlere avantajlar sağlaması, Anayasamızın eşitlik ilkesi gereği mümkün değildir.

Uluslararası finans piyasalarında başlayan ve tüm sektörleri etkisi altına alan küresel kriz, ülkemizde de dış talebin düşmesine bağlı olarak ekonomik daralmaya neden olmuştur. Bu olumsuz süreçten ülkemiz sağlam makro ekonomik temelleri ve kriz sürecinde alınan isabetli önlemler sayesinde en az etkilenerek hızlı bir toparlanma sürecine girmiş olup, 2010 yılında da bu süreç devam etmiştir. Bununla birlikte dış talebin düşmesi ve buna bağlı mal ve hizmet satış gelirlerindeki azalma, kredi teminindeki güçlükler, işletmelerin üretim kapasitelerini tam olarak kullanamamalarına ve buna bağlı olarak nakit dengelerinin bozulmasına dolayısıyla bazı işletmelerin kamuya yönelik yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde gecikmelere sebebiyet vermiştir.

Yaşanan bu süreçten olumsuz etkilenen işletmelerin kamuya olan borçlarına yasalar gereği uygulanan ek mali müeyyideler de borç tutarlarını arttırmış olup, borçlulara mevcut yasal düzenlemeler ile sağlanmaya çalışılan ödeme imkânları bu borçların tasfiyesinde yeterli olamamıştır. Bu durum mükelleflerimizin kamu ile olan mali ilişkilerinin belli bir plan dâhilinde çözülmesi yönünde taleplerinin artmasına neden olmuştur.

Bu nedenle, ekonomik kalkınmanın sürdürülebilir şekilde devamlılığını temin etmek, yatırım ortamını iyileştirmek, özel sektörün kamuya olan borç yükünü azaltmak, maliye ve para politikalarının daha etkin kullanılmasını sağlamak amacıyla kamuya olan borçların enflasyon oranında endekslemek suretiyle ödenmesine imkân veren 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilerek kanunlaşmış bulunmaktadır.

Söz konusu kanunda kesinleşmiş amme alacakları, kesinleşmemiş veya yargılamanın hangi safhasında olursa olsun dava safhasında bulunan amme alacakları, inceleme ve tarhiyat safhasında bulunan vergiler ile pişmanlıkla ya da kendiliğinden yapılan beyanlar yeniden yapılandırma kapsamına alınmıştır. Ayrıca gelir vergisi, kurumlar vergisi, katma değer vergisi ile gelir (stopaj) vergisinde matrah artırımı ve stok beyanlarına ilişkin düzenlemelere de kanunda yer verilmiş bulunmaktadır.

Yukarıdaki açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, ekonomik nedenlerle hazırlanmış olan amme borçlarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin söz konusu Kanundan Anayasamızın eşitlik ilkesine uygun olarak tüm kesimler yararlanacak olup, belli bir gruba avantajlar sağlanmamıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı